

gedachte aan een pneumococceen-peritonitis opwekken. Zes dagen na het optreden van bovengenoemde verschijnselen, wordt het navelabsces gevonden. Nu is dit optreden van etter zoo spoedig na de eerste ziekte-symptomen, naar ik geloof, niet zoo gewoon bij een pneumococceenperitonitis, waarbij, als er niet ingegrepen wordt, het afgekapselde buikabsces tusschen den 16den en den 33sten dag na den aanvang der ziekte door den navel doorbreekt. Het zou daarom wel de moeite waard geweest zijn, vernomen te hebben onder welke verschijnselen de acute pneumonie is ingezet. Jammer is ook, dat wij niet hooren, hoe de etter er uit zag, en geen klatschpraeparaatje daarvan is gemaakt; het aanleggen van culturen zal natuurlijk in de particuliere praktijk niet zoo dadelijk uitvoerbaar zijn geweest.

Had dus in deze opzichten ietwat meer licht ontstoken kunnen worden, dan ware wellicht de verklaring van collega LUKING een andere geweest en zou hij het „onmiddellijk” verband met de pneumonie misschien niet onaannemelijk geacht hebben.

Hoe dan de vondst der ascariden in den etter te verklaren is, wordt een vraagstuk op zich zelf.

's-Gravenhage, 31 Januari 1909.

J. LANKHOUT.

BEHANDELING MET MARMOREK-SERUM.

Collega HAENTJENS meent, dat aan de door mij medegedeelde gevallen van rectale aanwending van MARMOREK-serum weinig bewijskracht kan worden toegekend. Dat is te begrijpen. Met zijn eigen ervaring kan men een ander niet overtuigen. Daarom sprak ik slechts van „indruk”, niet van „bewijs”. Maar bovendien, wanneer collega HAENTJENS de slotsom van mijn stukje nog eens wil overlezen, zal hij zien, dat ik mijn indruk aldus heb geformuleerd, dat het serum in moeilijke gevallen verdient, beproefd te worden. Voorzigtiger kan men zich toch wel niet uitdrukken. De opmerkingen van collega HAENTJENS zouden gerechtvaardigd zijn, wanneer ik het serum van MARMOREK geestdriftig had aanbevolen quod non.

Hellendoorn, 2 Februari 1909.

B. H. VOS.

INTERNATIONAAL CONGRES VAN GENEESHEEREN VERBONDEN AAN LEVENSVERZEKERINGSMAATSCHAPPIJEN.

Het bestuur van de Ned. afdeling der „Association internationale des médecins experts de compagnies d'assurances” deelt mede, dat het internationale congres, dat in dit jaar in Weenen zou plaats hebben, niet doorgaat en is uitgesteld tot 1910 en dan in Stockholm gehouden zal worden. Het plan om het congres der actuarissen ter zelfder tijd als dat der geneeskundigen te houden verviel door gebrek aan samenwerking,

Namens het bestuur der Ned. afdeling:

Amsterdam, 29 Januari 1909.

L. C. VAN DER MEULEN, *secretaris.*
